

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.502/2012/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Lippai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lippai Pál ügyvéd) által képviselt felperesnek - **az** I. r., II.r., III.r., IV.r., a dr. Bagdi László ügyvéd által képviselt V.r. alperesek ellen kötelesrész megfizetése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. június 26. napján kelt 1.P.20.946/2012/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 5 000 (ötezer) Ft, a III. r. alperesnek 10 000 (tízezer) Ft, míg az V. r. alperesnek 8 600 (nyolcezer-hatszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Köteles a felperes 76 200 (hetvenhatezer-kétszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes és perben nem álló testvére néhai gyermekei, az I. r. alperes a néhai túlélő házastársa, míg a további alperesek a néhai oldalági rokonai.

A néhai 2009. január 31. napján végrendelezett, ebben a vagyonát az ott részletezettek szerint az alperesekre, illetve perben nem álló további rokonaira hagyta. Végrendeletében mindkét gyermekét kitagadta a Ptk. 663. § (1) bekezdés b), másodlagosan a) pontjában foglaltakra hivatkozással.

A néhai vagyona egy részét (személygépkocsi, lakás-és garázsingatlan, készpénz) még életében az alpereseknek ajándékozta.

A néhai 2009. február 24. napján elhunyt. Hagyatékát **(közjegyző neve)** közjegyző a K.53015/Ü/697/2009/31/I/L. számú hagyatékátadó végzésével a vagyontárgyak egy részét illetően teljes hatállyal, míg a **(település neve)**-i földterületeket ideiglenes hatállyal adta át részben a törvényes, részben a végrendeleti örökösöknek. A Csongrád Megyei Bíróság a 4.Pkf.20.888/2010/1. számú végzésével a hagyatékátadó végzés V. r. alperest érintő rendelkezését részben megváltoztatta.

A felperes testvére a Csongrád Megyei Bíróság előtt 1.P.20.441/2010. számon folyamatban volt perben kötelesrész iránti igényt érvényesített az alperesekkel szemben. A Csongrád Megyei Bíróság 1.P.20.441/2010/45. számú - a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.530/2011/7. számú ítéletével részben megváltoztatott - ítéletében az I. r. alperest 1 827 496 Ft, II. és IV. r. alpereseket személyenként 1 017 456 Ft, a III. r. alperest 6 322 765 Ft, míg az V. r. alperest 5 450 659 Ft és ezen összegek után 2010. február 23. napjától a kifizetés napjáig járó kamatai megfizetésére kötelezte. Az örökhagyó végrendelete kitagadásra vonatkozó részét érvénytelennek tekintette, megállapítva, hogy a felperes testvére 15 799 012 Ft összegű kötelesrészre jogosult.

A felperes módosított keresetében az I. r. alperest 1 827 496 Ft, a II. és IV. r. alpereseket személyenként 1 017 456 Ft, a III.r. alperest 6 322 765 Ft, míg az V. r. alperest 5 450 659 Ft és a fenti összegek 2009. február 24. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai megfizetésére kérte kötelezni kötelesrész kiegészítése jogcímén. Kérte továbbá perköltsége megállapítását az általa csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján.

Az I., III. és V.r. alperesek a keresetet a jogalap és az összecszerűség tekintetében egyaránt elismerték, míg a II. és IV. r. alperesek érdemi ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. r. alperest 1 827 496 Ft, a II. és IV. r. alpereseket személyenként 1 017 456 - 1 017 456 Ft, a III. r. alperest 6 322 765 Ft, az V. r. alperest 5 450 659 Ft és a fenti összegek 2009. február 24. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai megfizetésére kötelezte. A II. és IV. r. alpereseket személyenként 20 000 - 20 000 Ft összegű perköltségben is marasztalta. Megállapította, hogy az I-V.r. alperesek a fenti tőke és járulécai kielégítéséért a **(közjegyző neve)** közjegyző K.53.015-Ü/697/2009/31/I/L. számú hagyatékátadó végzésében szereplő hagyatéki vagyonnal felelnek. A feljegyzett elsőfokú eljárási illetékből az I. r. alperest 11 000 Ft, a II. és IV. r. alperest személyenként 61 000 - 61 000 Ft, a III. r. alperest 37 900 Ft, míg az V. r. alperest 32 700 Ft eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte. Az ítélet I., III. és V. r. alperesre vonatkozó rendelkezéseit előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította. Határozatának indokolása szerint az I, III. és V. r. alperesek a velük szemben előterjesztett kereseti kérelmet elismerték, így őket - ítélete részletesebb indokolásának mellőzésével - a keresetben foglaltak szerint marasztalta.

A II. és IV. r. alperesek azonban érdemi ellenkérelmet nem terjesztettek elő, a Pp. 3. § (3) és a 141. § (2) bekezdésében foglaltakra vonatkozó tájékoztatás ellenére sem a

kereset jogalapját, sem annakösszagszerűségét illetően érdemben nem nyilatkoztak, a tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg, ezért az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján kötelezte az érintett alpereseket a keresetben jelölt marasztalási összegek megfizetésére. A Pp. 80. § (1) bekezdésében foglaltakra utalással mellőzte az I., III. és V. r. alperesek perköltségben marasztalását, míg a II. és IV. r. alperesek tekintetében a felperest megillető ügyvédi munkadíj összegét a megbízási szerződésben foglaltaktól eltérően, azt a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelve személyenként 20 000 Ft-ban határozta meg. Utalt arra, hogy az érdemi döntés meghozatalára a per első tárgyalásán, bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül került sor, így a kifejtett ügyvédi tevékenységet is figyelembe véve a megbízási szerződésben jelölt munkadíj túlzottan magas, annak mérséklése indokolt volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség összegére vonatkozó rendelkezése ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak részbeni megváltoztatását, az I., III. és V. r. alperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását, valamint a II. és a IV. r. alperesek terhére megállapított perköltség összegének felemelését akként, hogy az I. r. alperes 116 046 Ft-ot, a II. és IV. r. alperesek személyenként 64 608 Ft-ot, a III. r. alperes 401 496 Ft-ot, míg az V. r. alperes 346 117 Ft-ot fizessen meg részére. Fellebbezésében előadta, a keresetlevél benyújtását megelőzően az alpereseket felszólította a kötelesrész kiegészítése iránti igénye peren kívüli rendezésére, amelynek összegét a testvére által ugyanezen alperesek ellen indított és utóbb jogerős ítélettel lezárt perben meghatározott marasztalási összeg alapulvételével jelölte meg. Bár az I., III. és V. r. alperesek igénye jogalapját nem vitatták, azonban az összagszerűséget, valamint a teljesítési határidőt és a teljesítés módját illetően az általa készített megállapodás-tervezetben foglaltaktól utóbb eltértek, a peren kívüli megállapodás az alperesek magatartása miatt nem jöhetett létre, következésképp a perre okot adtak. Ennek alátámasztásául részletezte a peren kívüli levelezésük tartalmát, csatolta az alperesek nyilatkozatait, leveleit. Az I. r. alperes kapcsán kiemelte, bár a követelését mind a jogalap, mind az összagszerűség vonatkozásában elismerte, annak ellentételezéseként konkrét vagyontárgyakat ajánlott fel, ami a pénzben teljesítendő kötelesrészt nem helyettesíthette, következésképp a per megindítása e tekintetben sem volt elkerülhető. Emiatt az alperesek kötelesek a felperest megillető ügyvédi munkadíjat megfizetni, amely magában foglalja a pert megelőző hosszadalmas levelezéssel és a keresetlevél előterjesztésével kapcsolatban felmerült költségeket egyaránt. Erre figyelemmel megilleti a hivatkozott rendelet 3. § (2) bekezdése alapján számítható, az alperesek egyenkénti marasztalásához igazodó, annak 5 % összege + áfa mértékben meghatározható ügyvédi munkadíj, ami a megbízási szerződésben megjelölt összeghez képest annak 20 %-os mérséklését jelenti.

Az I., III. és V. r. alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezésének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozták, a felperes kötelesrész iránti igénye részben már kielégítést nyert, annak ellenére, hogy a **(személy neve)** által indított perben beszerzett vételi ajánlat alapján a kötelesrész

fedezetéül szolgáló ingatlan értékesítése csak részben történt meg, így a kötelesrész teljes összegű kielégítésének elmaradása a terhükre nem írható. Kiemelték, a közjegyző a

hagyatékátadó végzését több ízben is kijavította, így a rendezetlen jogi helyzetben a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére nem kerülhetett sor, az adásvételi szerződést csak 2012. augusztus 3-án köthették meg. Az özvegyi joggal kapcsolatos téves számítás miatt pedig utóbb újabb jogorvoslattal kellett a közjegyzőhöz fordulni, emellett - termőföldről lévén szó -, még további eljárás lefolytatása (kifüggesztés) is szükséges volt. A felperes rosszhiszeműen pereskedett, ugyanis tudta, hogy a fentiek rendezését követően követeléséhez hozzájut, ennek ellenére a peres eljárást megindította. Lényegesnek ítélték, hogy a pert megelőzően a felperes követelését mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében többször is elismerték, a vagyontárgyak értékesítési nehézségei azonban mind ez idáig nem tették lehetővé, hogy a felperes követelésének maradéktalanul eleget tegyenek.

A II. és IV.r. alperesek ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés alaptalan.

A perköltség fogalmát a Pp. 75. §-a határozza meg annak kimondásával, hogy perköltség mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merül fel. A perköltséghez hozzá kell számítani a felet képviselő ügyvéd készkiadásait és munkadíját is. A bíróság a perköltség viseléséről az ítéletben vagy az eljárást befejező egyéb határozatban dönt azzal, hogy a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pereszes felet kötelezi (Pp. 78. § (1) bekezdés). Ebből következőleg azt, hogy a perköltséget melyik fél és milyen arányban köteles viselni, a pernyertesség-peresztesesség aránya határozza meg. A perköltségviselés fentiekben részletezett általános szabályától eltérő rendelkezést tartalmaz a Pp. 80. § (1) bekezdése, nevezetesen, hogy amennyiben az alperes a perre okot nem adott és a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri, az alperes költségében a felperest kell marasztalni. E jogszabályi rendelkezés alkalmazhatóságához azonban szükséges vizsgálni a peres felek pert megelőzően tanúsított magatartását, az eset összes körülményét. Jelen esetben lényeges, hogy a néhai másik törvényes örököse, a felperes testvére által kötelesrész kiegészítése iránt ugyanezen alperesekkel szemben folyamatban volt perben a bíróság jogerős határozatot hozott, így az alperesek számíthattak arra, hogy a felperes velük szemben támasztott követeléseiért is helyt kell állniuk. A pert megelőzően a peres felek között folytatott levelezés tartalma alátámasztja azt az alperesi védekezést, miszerint nem zárkóztak el a felperesi igény peren kívüli rendezésétől, azaz hajlandóságot mutattak arra, hogy a felperes követelésének eleget tegyenek, egyidejűleg jelezték fizetési kötelezettségük fedezetéül szolgáló hagyatéki ingatlan értékesítésével kapcsolatos nehézségeket. Tény ugyanakkor az is, hogy a felperes a hagyatéki eljárásban részt vett, az eljárás során hozott határozatokat, az ellenérdekű felek beadványait kézhez

vette, azok tartalma számára ismert volt, így arról is tudomással bírt, hogy a hagyatékátadó végzést a közjegyzőnek több ízben ki kellett javítania. Mindaddig pedig, amíg a tulajdonosváltás az ingatlan-nyilvántartáson nem volt átvezethető, a hagyatéki ingatlanok értékesítésére sem kerülhetett sor, így az alperesek nem voltak abban a

helyzetben, hogy a felperes igényét kielégítsék. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy kérték a felperestől a teljesítésre megszabott határidő módosítását, a felperesi igény esetlegesen más vagyontárgy átadásával való kielégítésének elfogadását. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kötelesrész kielégítéséért az örökösök a hagyatéki vagyonnal felelnek (Ptk. 668. § (1) bekezdés), a kötelesrészre jogosult ugyanakkor a kötelesrésznek pénzben való kiadását követelheti (Ptk. 672. § (1) bekezdés). Jogos azonban az alperesek részéről az az igény, hogy a teljesítésre olyan határidő álljon a rendelkezésükre, amely alatt a hagyatéki vagyontárgyakat értékesíteni tudják, s amely a felperes teljesítéshez fűződő érdekeinek sérelmét sem eredményezi. A perbeli esetben az értékesítésre a felperes által meghatározott határidőn belül kétségtelenül nem került sor, ez azonban a már kifejtettek miatt az alperesek terhére nem róható, a vevő csak 2012. nyarán helyezte letétbe a vételárat, így az alperesek nem voltak abban a helyzetben, hogy a kötelesrész iránti igényt teljes egészében kielégítsék. Miután a felperesnek tudomása volt arról, hogy a földterületek értékesítése folyamatban van, és csupán pár hónap telt el a kötelesrész iránti igénye peren kívüli közléséhez képest, így a perindítás részéről nem volt indokolt, ezért az I., a III. és az V. r. az alperesek megalapozottan hivatkoznak arra, hogy a perre okot nem adtak. Ilyen esetben a Pp. 80. § (1) bekezdése szerint az alperes költségeiben a felperest kell marasztalni, miután azonban az I., III. és az V. r. alperesek az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését fellebbezéssel nem támadták, így a javukra e rendelkezés nem módosítható.

A Pp. 79. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg. E tekintetben kiinduló pontnak a pertárgyérték tekintendő, ugyanakkor figyelemmel kell lenni a jogi képviselő által kifejtett tényleges tevékenységre is. E tekintetben értékelendő a jogi képviselő pert megelőző és a tárgyalás előkészítése körében kifejtett munkája, az iratok áttanulmányozása, a kereset megszerkesztése, a perben tartott tárgyalások száma és az alperesi védekezés tükrében lefolytatandó bizonyítási eljárás terjedelme. Kétségtelen, hogy a jogi képviselőnek a perbeli esetben számításokat kellett végeznie, azonban nem hagyható figyelmen kívül, miszerint ennek alapját a felperes testvére által indított perben elvégzett számítás képezte, emellett a jelen perben érvényesített követelés jogcíme megegyezett a már hivatkozott perben előterjesztett követeléssel, így e tekintetben az ügy jogi előkészítése bonyolultnak, avagy időigényesnek nem volt minősíthető. Értékelendő, hogy a perben az elsőfokú bíróság mindössze egy tárgyalást tartott, amelyen egyes alperesek keresetet elismerő nyilatkozatot tettek, emellett bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor. Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság a felperesi jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányos összegű perköltséget állapított meg a II. és a IV. r. alperesek terhére, annak a fellebbezésben foglaltak szerinti felelősségét az ítélet tábla nem ítélte indokoltnak.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I., III. és V. r. alperesek fellebbezési eljárás során felmerült költségének

viselésére, amelynek összegét az ítéltábla - a jelölt alperesek tekintetében követelésarányosan - a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott meg.

A fellebbezési pertárgyérték (952 875 Ft) alapján feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összege 76 200 Ft, amelyet a sikertelenül fellebbező felperes köteles viselni a Pp. 78. § (1) bekezdése és az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Az ítélet elleni fellebbezést az ítéltábla a Pp. 256/A. § b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

S z e g e d , 2012. november 27.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró